

147. Perjantaina 21 päivänä marraskuuta 1997

kello 13

Päiväjärjestys

Ensimmäinen käsittely

Ilmoituksia

5) Hallituksen esitys laiksi Postipankki Oy:stä annetun lain 3 §:n muuttamisesta 5007

Toinen käsittely

Hallituksen esitys 193/1997 vp
Talousvaliokunnan mietintö 30/1997 vp

1) Hallituksen esitys laiksi kuntien valtionosuuslain sekä kunnan talouden vakauttamisesta ja kuntaselvityksestä annetun lain 19 §:n muuttamisesta 5004

6) Hallituksen esitys laiksi työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta 5008

Hallituksen esitys 134/1997 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 18/1997 vp

Hallituksen esitys 130/1997 vp
Lakivaliokunnan mietintö 14/1997 vp

2) Hallituksen esitys laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain, valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain 12 ja 28 §:n sekä opinto-keskuslain 23 §:n muuttamisesta ..... ”

7) Hallituksen esitys laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta ..... ”

Hallituksen esitys 34/1997 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 22/1997 vp

Hallituksen esitys 122/1997 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö 20/1997 vp

8) Hallituksen esitys laeiksi kuluttajansuojalain ja kuluttajansuojasta kiinteistönvälityksessä annetun lain 8 §:n muuttamisesta 5010

Vaaleja

Hallituksen esitys 181/1997 vp
Talousvaliokunnan mietintö 29/1997 vp

3) Eduskunnan oikeusasiamiehen vaali 5006

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Ainoa käsittely

4) Hallitusmuodon 36 c §:ssä tarkoitetut valtioneuvoston jäsenten sidonnaisuudet (muutokset ministereiden Jaakonsaaren ja Häkämiehen osalta) ..... ”

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat Biaudet, Haatainen, Halonen, Kantalainen, Karhunen, Kautto, Korhonen R., Koskinen M., Lipponen, Markkula M., Metsämäki, Mikkola, Norrback, Suhola ja Vokkolainen.

Valtioneuvoston kirjelmä VN 5/1997 vp

Ilmoitusasiat:**Lomanpyynnöt**

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden vuoksi edustajat Biaudet ja Karhunen sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat R. Korhonen, M. Koskinen, M. Markkula, Metsämäki ja Vokkolainen.

Uudet hallituksen esitykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että tasavallan presidentti on tänään antanut eduskunnalle hallituksen esitykset n:ot 225—228, joista hallituksen esitys n:o 226 on vuoden 1997 toinen lisätalousarvio.

Samalla ilmoitetaan, että lisätalousarvion johdosta tehtävät talousarvioaloitteet on jätettävä keskustansliaan viimeistään ensi maanantaina kello 12.

Kirjalliset kysymykset

Merkitään saapuneiksi vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 924, 927, 930, 935, 936, 944—946, 948, 954, 958, 960, 962, 964, 965, 970—978, 982, 983, 985, 988, 991, 994, 1000, 1001, 1005, 1009, 1015 ja 1019.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:**1) Hallituksen esitys laiksi kuntien valtionosuuslain sekä kunnan talouden vakauttamisesta ja kuntaselvityksestä annetun lain 19 §:n muuttamisesta**

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 134/1997 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 18/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö n:o 18. Viime keskiviikkona pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Yleiskeskustelussa on ed. Väistö ed. Kaanniemen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi ensimmäisen lakiehdotuksen osalta hyväksyttäisiin vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Joka käsittelyn pohjaksi hyväksyy hallintovaliokunnan mietinnön, äänestää ”jaa”; jos ”ei” voittaa, on ed. Väistön ehdotus hyväksytty.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 125 jaa- ja 53 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 20. (Ään. 1)

Eduskunta on käsittelyn pohjaksi hyväksynyt hallintovaliokunnan mietinnön.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 3, 4, 16, 17 ja 27 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä

toisen lakiehdotuksen 19 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Hallituksen esitys laeiksi opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain, valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain 12 ja 28 §:n sekä opintokeskuslain 23 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 122/1997 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö 20/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 20. Viime keskiviikkona pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy ensimmäisen lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

9 §

Keskustelu:

Ed. **K o r t e n i e m i :** Arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että pykälä saa sen muodon, joka on vastalauseessa.

Ed. **V e h v i l ä i n e n :** Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Vehviläisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 129 jaa- ja 51 ei-ääntä; poissa 19. (Ään. 2)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

14, 14 a ja 16 § hyväksytään keskustelutta.

40 §

Keskustelu:

E d. K o r t e n i e m i : Arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että pykälä saa sen muodon, joka on vastalauseessa.

E d. V e h v i l ä i n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Vehviläisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 130 jaa- ja 50 ei-ääntä; poissa 19. (Ään. 3)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

49 §

Keskustelu:

E d. K o r t e n i e m i : Arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että pykälä poistetaan.

E d. V e h v i l ä i n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Vehviläisen kannattamana ehdottanut, että pykälä poistettaisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 128 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 18. (Ään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Eduskunta ryhtyy toisen lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

12 § hyväksytään keskustelutta.

28 §

Keskustelu:

E d. K o r t e n i e m i : Arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että pykälä poistetaan.

E d. V e h v i l ä i n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Vehviläisen kannattamana ehdottanut, että pykälä poistettaisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 126 jaa- ja 53 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 19. (Ään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Voimaantulosäänös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Eduskunta ryhtyy kolmannen lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

23 §

Keskustelu:

Ed. Korteniemi: Arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että pykälä poistetaan.

Ed. Vehviläinen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Vehviläisen kannattamana ehdottanut, että pykälä poistettaisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 127 jaa- ja 53 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 18. (Ään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Voimaantulosäänös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Eduskunnan oikeusasiamiehen vaali

Puhemies: Päiväjärjestyksen 3) asiana on eduskunnan oikeusasiamiehen valitseminen nelivuotiskaudeksi 1998—2001.

Hallitusmuodon 49 §:n 1 momentin mukaan oikeusasiamieheksi on valittava eteväksi laintuntijaksi tiedetty henkilö ja vaali on toimitettava siinä järjestyksessä, kuin eduskunnan puhemies vaalista on säädetty.

Vaali toimitetaan umpilipuvin noudattaen työjärjestyksen 45 ja 46 §:n säännöksiä. Huomautan, että äänestyslipuissa saa olla ainoastaan valittavan nimi ja tarvittaessa ammatti niin selvästi

ilmaistuina, ettei epä tietoisuutta henkilöstä, jota on tarkoitettu, voi syntyä. Säännösten vastaisesti täytetty vaalilippu hylätään. Vaali toimitetaan yhtä uurnaa käyttäen. Edustajat tuovat äänestyslippunsa uurnaan siinä järjestyksessä, kuin heidän nimensä on huudettu.

Vaalitoimituksessa avustamaan pyydän seuraavat edustajat: Lindroos, Kalli, Ala-Harja ja Lax.

Vaalitoimitus alkaa.

Puhemies: Äänestyksen tulos julistetaan.

Sihteeri lukee:

Äänestyksessä ovat ääniä saaneet Lehtimaja 179 ääntä ja Vistbacka 1 äänen. Tämän lisäksi on jätetty 1 tyhjä vaalilippu.

Puhemies: Kun Lauri Lehtimaja on saanut äänestyksessä ehdottoman enemmistön annetuista hyväksytyistä äänistä, hänet on valittu eduskunnan oikeusasiamieheksi nelivuotiskaudeksi 1998—2001.

Puhemies: Eduskunta päättäneen saattaa nyt toimitetun vaalin tuloksen hallituksen tietoon.

Hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

4) Hallitusmuodon 36 c §:ssä tarkoitetut valtioneuvoston jäsenten sidonnaisuudet (muutokset ministereiden Jaakonsaaren ja Häkämiehen osalta)

Ainoa käsittely

Valtioneuvoston kirjelmä VN 5/1997 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on 13 päivänä marraskuuta 1997 päivätty valtioneuvoston kirjelmä ja siihen liittyvät ilmoitukset muutoksista kirjelmässä mainittujen valtioneuvoston jäsenten selvityksiin sidonnaisuuksistaan. Nämä selvitykset on esitelty eduskunnalle aiemmin.

Valtiopäiväjärjestyksen 38 b §:n mukaan eduskunta ei tee päätöstä kirjelmän johdosta.

Keskustelua ei synny.

Asia on loppuun käsitelty.

5) Hallituksen esitys laiksi Postipankki Oy:stä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 193/1997 vp
Talousvaliokunnan mietintö 30/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 30.

Keskustelu:

Ed. H ä m ä l ä i n e n : Arvoisa puhemies! Haluan muutamalla sanalla kuvailla nyt käsillä olevan lakiehdotuksen merkitystä. Se on muodoltaan varsin vaatimaton, yhden ainoan Postipankki-lain pykälän muutos, mutta merkitykseltään varsin suuri. Se muutos mahdollistaa nimittäin uuden rahoituskonsernin perustamisen valtion omistukseen. Tällä muutoksella mahdollistetaan nimenomaan Postipankin ja Vientiluoton siirtäminen rahoituskonserniin ja tarkoituksena on, että samaan konserniin perustetaan myös erillinen investointipankki.

Tämä koko konserniajatus merkitsee valtion omistuksen arvon nostamista, liiketoimintojen kannalta synergiaetuja ja nykyisten vahvuuksien edelleen vahvistumista. Henkilöstö tukee näitä järjestelyjä, näkee järjestelyissä tehokkuusetuja ja myös korostaa, että saavutettava vakavaraisuus antaa hyvän pohjan liiketoimintojen kehittämiseksi. Konsernijärjestely toteutetaan siten, että tämän lainmuutoksen perusteella Postipankin osakkeet siirretään uudelle holdingyhtiölle, Vientiluoton osakkeet puolestaan siirretään tälle yhtiölle yhtiöjärjestyksen muutoksen avulla, joka puolestaan toteutetaan yhtiökokouksessa.

Hallituksen esityksen perusteluissa on viitattu siihen, että järjestely mahdollistaa omistuspohjan laajentamisen. Valiokunnalle ei ole esitelty suunnitelmia mahdollisesta omistuspohjan laajentamisesta, mutta valiokunta kuitenkin halusi selvittää itselleen, mihin nykyisillä säännöksillä ilman eduskunnan uusia erillisiä päätöksiä voidaan päätyä. Omistusta tulevassa konsernissa säätelee Postipankki-lain ohella myös laki valtionyhtiöistä, ja näiden yhteisvaikutuksena voidaan todeta seuraavaa:

Holdingsyhtiön osakkeista tulee säilyä määränemmistön valtiolla. Siis valtio ei voi luopua omistuksestaan holdingyhtiössä siten, että se laskeisi alle kahden kolmasosan. Holdingsyhtiön puolestaan pitää säilyttää enemmistö Postipankin osakkeista hallussaan, joka tarkoittaa siis

vähintään 51 prosentin säilymistä holdingyhtiöllä.

Tähän lakiehdotukseen ja nimenomaan tämän konsernijärjestelyn valvonnan takaamiseen liittyy eduskunnassa parhaillaan oleva laki rahoitustarkastuslain muutoksesta, joka tulee vielä myöhemmin hyväksyttäväksi niin, että voidaan toteuttaa sekä tämän valtion konsernin että uuden Merita Nordbanken-konsernin valvonta asianmukaisella tavalla.

Uuden konsernijärjestelyn on tarkoitus tulla toimintaan vuoden alusta, 1.1. ensi vuonna.

Ed. L u h t a n e n : Arvoisa rouva puhemies! Yleensä organisaatiomuutosten yhteydessä on mahdollista ja jopa taipumus tehdä myös sellaisia muutoksia, jos ei ihan suoraan, niin sitten ajan kanssa, jotka eivät ole kansanvaltaisen elementin säilymisen kannalta suotavia tai tarkoituksenmukaisia. Haluan myös omalta kohdaltani korostaa sitä, että valiokunta otti nimenomaan tähän kantaa Postipankin kohdalla. Totesimme, että Postipankilla on nykyisin organisaatiossaan myös hallintoneuvosto, ja pidimme tärkeänä sitä, että tämä kansanvaltainen elementti säilyy myös Postipankin hallinnossa edelleenkin. Me pidimme tätä todella tärkeänä.

Ed. T i u s a n e n : Arvoisa rouva puhemies! Kun näitä tämän tyyppisiä päätöksiä tehdään, niillä on varmasti oma taloudellinen perustelunsa näiden yhtiöiden selviytymisen ja toiminnan kannalta. Hyvä näin!

Liiketoiminnan kustannustehokkuudella, jonka parantamiseen tällä hallituksen esityksellä halutaan päästä, ei pitäisi kuitenkaan tähdätä siihen, että kustannustehokkuus syntyisi nimenomaan henkilöstön vähentämisen avulla. Aivan aiheellisesti tähän uhkaan on kiinnitetty myös julkisuudessa huomiota pankkitoimihenkilöiden kohdalla, ja näin ollen omalta puoleltani toivon, että tämä pankkitoimihenkilöiden julkisuudessa esitetty erottamisuhka olisi kuitenkin väistytävä asia eikä tämä johtaisi heidän työpaikkojensa vähenemiseen.

Ed. A i t t o n i e m i : Rouva puhemies! Vientiluoton ja Postipankin fuusiossa ei ole uhkana ehkä niin suuri työpaikkojen menetys kuin olisi jossakin kahden pankin keskinäisessä fuusiossa, mutta joka tapauksessa on selvä asia, että tässäkin tapauksessa ainakin muutama kymmenen, ehkä sata, toistakin sataa työpaikkaa tullaan menettämään. Tällaiset luvut ovat liikkeellä,

vaikka paineet eivät näiden yhtiöiden, nimenomaan Vientiluoton yhtiötyypin ja toimintatyyppin perusteella ole sellaiset kuin jos olisi kysymys kahdesta luottolaitoksesta. Näin tulee tapahtumaan, ja hallitus tietää sen varsin hyvin ja te itsekin tiedätte, olipa julkisuudessa kuinka kau- niita puheita hyvänsä.

Ed. H ä m ä l ä i n e n : Arvoisa puhemies! Kysymyksessä ei ole fuusio, vaan konsernijärjestely. Konsernijärjestelystä sinänsä ei aiheudu muutoksia työsuhteissa ja kaikki siirretään uuden konsernin palvelukseen vanhoina työntekijöinä, mutta kyllä me tietenkin tiedämme sen, niin kuin tietää myös pankkien henkilöstö, että koko ajan henkilöstöresursseja joudutaan punnitsemaan sillä tavoin, että saavutetaan tehokkuus- ja synergiaedut jne. Henkilöstö näyttää myös Postipankissa varautuneen siihen, että tällaista harkintaa uusi konserniohje joutuu tekemään, mutta kun henkilöstön edustajia kuultiin valiokunnassa, niin heillä oli hyvin suuri luottamus nimenomaan siihen, että kun tämä järjestely on omiaan kehittämään ja vahvistamaan liiketoimintoja, niin riskit henkilöstön suhteen ovat tässä järjestelyssä kaikkein pienimmät.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Hallituksen esitys laiksi työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 130/1997 vp
Lakivaliokunnan mietintö 14/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 14.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

7) Hallituksen esitys laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 34/1997 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 22/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö n:o 22.

Keskustelu:

Ed. T y k k y l ä i n e n : Arvoisa puhemies! Ortodoksisesta kirkkokunnasta annettu laki on väliaikainen hallintolaki, mutta vastaa nyt nykyaikaa. Ortodoksisen kirkon sisällä on tällä hetkellä työryhmä, joka tekee uudistustyötä ortodoksisen kirkon hallintoasioista. Tämä laki on tarkoitettu toimimaan siksi ajaksi, kunnes uusi hallintoon liittyvä kokonaisuus korjauksineen tulee eduskunnan käsittelyyn.

Ortodoksisen kirkkokunnan kirkolliskokouksen esitykset ovat olleet lähtökohtina lakiuudistukselle, mutta on todettava, että ortodoksisen kirkkoon kuuluvat olennaisesti kansainväliset kanoniseen oikeuteen liittyvät velvoitteet. Siksi haluankin todeta, että kanoninen oikeus liittyy kiinteästi ortodoksisen kirkkokunnan opilliseen perintöön, kuten valiokuntakin on todennut. Suomen ortodoksinen kirkkokunta on siis osa maailmanlaajuisia yhteisöä, joka on säännöksissään ottanut huomioon kaanonit.

Kirkolliskokousten kaanonit ovat valtaosaltaan kirkkojärjestykseen liittyviä säädöksiä, jotka ovat merkittäviä nimenomaan ortodoksisen kirkon kohdalla ja joita tulee myös kunnioittaa. Vaikka ekumeenisten synodien päätökset saivatkin lain voiman keisarin päätöksellä, se ei merkinnyt sitä, että keisarit olisivat sanelleet kirkollisten kaanonien sisällön. Asia näyttää tulleen ongelmaksi ensimmäisen kerran Konstantinopoliin vuonna 381 kokoontuneessa synodissa, joka kuudennessa kanonissa säätää: ”koska useat tahot voivat saada aikaan sekaannusta hyvään kirkolliseen järjestykseen sekä kumota sen”. Muun muassa tämä todetaan kirkkojen hallitsevia ortodoksia piispoja vastaan tarkoittamatta sillä mitään muuta kuin pappien saattamista pahaan maineeseen sekä levottomuuksien syntymistä rauhallisen kansan keskuuteen.

Kaanoneissa kieli on vanhahtavaa, mutta haluan myös ottaa esille kolme tänäkin päivänä tärkeää asiaa:

1) Tehdään ero yksityisluontoiten ja kirkollisluontoiten kanteluiden tai valitusten välillä.

2) Määritellään kenellä on oikeus tehdä valitus piispaa vastaan.

3) Selostetaan millainen on pätevä tuomioistu- in käsittelemään piispaa vastaan nostettua kannetta. Tämän kaanonin perusteella kenellä tahansa on oikeus nostaa kanne piispaa vastaan

yksityisissä asioissa, mikäli piispa on rikkonut yleistä lakia.

Kirkollisuonteisia asioita ovat ne, joista seurauksena voi olla kirkosta erottaminen tai pappiuden menettäminen. Nämä asiat käsitellään kirkollisessa tuomioistuimessa. Lopullinen ratkaisovalta kirkollisissa asioissa on kirkollisilla tuomioistuimilla. Tällainen on viime kädessä kaanonien mukaan sellainen piispa kokous, johon osallistuvat kaikki alueen piispat metropoliaan johdolla. Tällaisia kokouksia on määrätty pidettäväksi säännöllisesti kahdessa vuodessa. Yhtenä motiivina tähän on se, että kenenkään ei tarvitse kokea vääryyttä, ettei valitus jäisi käsittelemättä liian pitkäksi ajaksi.

Siviiliasioissa on tietenkin toinen tilanne. Yleinen laki pätee kirkollisiin toimihenkilöihin, kuten muihinkin kansalaisiin, ja näin myös laissa ortodoksisesta kirkkokunnasta on selvästi säädetty. Juridiselta kannalta on tärkeää määritellä täsmällisesti, mitkä asiat ovat luonteeltaan yksinomaan kirkollisia ja niin ollen kuuluvatkin kirkolliseen tuomiovaltaan. Tällaisissa asioissa valittaminen yleisiin tuomioistuimiin on kaanonien mukaan ei vain kielletty, vaan jopa rangaittava teko. Selvemmin tähän kategoriaan kuuluvia asioita ovat kirkon jäsenyydestä tai pappeudesta erottaminen, mikä voi aiheuttaa seurausvaikutuksia oikeuteen hoitaa määrättyjä kirkollisia virkoja ja toimia.

Edellä esittämäni johdosta totean, että valiokunta on muuttanut 72 §:ää, jossa valiokunta viittaa, että lainsäädäntöjärjestyksen käyttämisen edellytyksenä on avattava kirkollisen ylioikeuden päätöksiin ojennusrangaistusasioissa valitusmahdollisuus korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valiokunta ehdottaa tämän pykälän muuttamista niin, että kirkollisen ylioikeuden päätöksistä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Totean, että tämä on kompromissiehdotus, eikä ole kaanonin kanssa sopusoinnussa. Tässä pykälässä on puuttuu kirkon sisäiseen hallintoon, joka on myös Euroopan unionin lausuman vastainen. Koska valiokunta on tehnyt tästä yksimielisen päätöksen, en aio puuttua eduskunnan jäsenenä asiaan millään muulla tavalla kuin toteamalla, että tämä pykälä on kaanonien vastainen.

Eduskunta ei ole muuttanut evankelisluterilaisen kirkolliskokouksen päätöksiä. Olisin toivonut myös, että tämän pykälän kohdalla olisi toteutettu ortodoksisen kirkon ja kirkolliskokouksen päätöksiä. Mutta kun näin ei tehty, haluan

ottaa esille eduskunnan ja valtion velvollisuuksia, joita valiokunta mielestäni on hyvin esille ottanut mietinnössään. Näin ollen valtion on oltava tasapuolinen, kannettava vastuunsa ortodoksisen kirkkokunnan palveluksessa olevan henkilöstön sekä palkkaus- että eläkejärjestelmän mahdollisesta kehittämistarpeesta, kuten tässä on otettukin huomioon.

Ortodoksisen kirkon on saatava samat edut kuin toisella valtiokirkolla on. Toivonkin, että tässä asiassa ryhdytään pikaisiin toimenpiteisiin, että ortodoksisen kirkon henkilöstön kohdalla papisto, piispat ja arkkipiispa saavat samanlaisen sopimuksen palkkaus- ja eläkeasioissa kuin toisen valtiokirkon henkilöstö saa. Eräs keskeinen asia ortodoksisessa kirkossa on opetuksen turvaaminen, joka on saatava järjestykseen. Tämän voimme hoitaa lisäämällä audiovisuaalista opetusta ja laitteita ortodoksisen opetuksen turvaamiseksi.

Lisäksi haluan evästää ortodoksisesta kirkolliskokousta, koska siellä valmistellaan parhaillaan hallinnon uudistamista. On olemassa kaanonin säännöksiä, jotka eivät ole tämän päivän tasolla, jotka ovat maailman laajuisia ja päätetään muualla kuin Suomessa. Mutta Suomi voi olla myös edelläkävijä. Katsoisinkin, että myös ortodoksisen kirkon tulisi tehdä muutoksia esimerkiksi piispojen kohdalla, jotta heillä olisi mahdollisuus käytännön syiden estämättä avoimia, koska he eivät enää tule nykyisin luostareista vaan muista tehtävistä.

Vielä nostaisin esiin naisten aseman turvaamisen ortodoksisessa toiminnassa. Kirkolliskokous voi myös käsitellä sitä, kuinka naiset voisivat saada merkittäviä johtavia tehtäviä ortodoksisessa kirkossa, mikäli ne eivät ole ristiriidassa ortodoksisen opin kanssa. Ortodoksisella opilla on syvä rakkauden sanoma tämän päivän ihmisille. Yhä enemmän ja enemmän ihmisiä tulee liittymään ortodoksisen kirkkoon. Sen johdosta ortodoksiselle kirkolle pitää antaa kaikki valmiudet siihen, että se pystyy tämän päivän ahdingossa antamaan sen apunsa, mitä kirkolle kuuluu, antamaan lähimmäisen rakkautta ja pitämään huolta ihmisistä.

Arvoisa puhemies! Tämä laki on tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen ja toivon, että tämä etenee tästä eteenpäin.

Ed. F i l a t o v : Arvoisa puhemies! Aikaa on vähän mutta siitä huolimatta toteaisin, että kirkon asiat ovat herkkiä ja varsinkaan kirkon sisäisiin asioihin ei ole usein haluttu eduskunnassa

puuttua. Haluaisin kuitenkin esittää kiitokseni hallintovaliokunnalle siitä, että se on tämän pykälämuutoksen tehnyt niin, että myös kirkollisen ylioikeuden päätöksistä ojennusrangaistusasioissa säilyy valitusmahdollisuus korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Katson, että se on kuitenkin yleinen ihmisoikeuskysymys, jossa meidän perustuslakimme mukaan ihmisiä kohdellaan tasavertaisesti, enkä soisi, että ortodoksinen kirkko, joka on oma kirkkoni, tekisi tästä poikkeuksen.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

8) Hallituksen esitys laeiksi kuluttajansuojalain ja kuluttajansuojasta kiinteistönvälityksessä annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 181/1997 vp
Talousvaliokunnan mietintö 29/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 29.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi maanantaina kello 12.

Täysistunto lopetetaan kello 14.06.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen